гідрохлоридом клонідину змінилося поступовим збільшенням числа випадків кримінальних отруєнь азалептином (клозапін, лепонекс). Разом із тим особливістю перебігу цих отруєнь є обов'язкова наявність другого токсиканта — етанолу. На сьогодні кримінальні отруєння азалептином становлять більше 98 % усіх кримінальних отруєнь. Число постраждалих зростає щороку. Так, за період 2014–2018 рр. кількість кримінальних отруєнь азалептином зросла у 17 разів, що становило у 2018 році 187 випадків, або 21,7 % від загальної кількості хворих з гострими отруєннями, що класифікувалися як отруєння психотропними препаратами, неуточненими (T43.9) і отруєння наркотичними речовинами і психодислептиками (галюциногенами) (T40). **Висновки.** Незважаючи на заходи, що вживаються правоохоронними органами, і спроби контролювати обіг азалептину, кількість кримінальних отруєнь, що здійснюються за його участю, збільшується. Враховуючи, що медична допомога постраждалим надається не лише в спеціалізованих токсикологічних відділеннях, існує необхідність додаткового інформування практичних лікарів щодо особливостей перебігу і наслідків таких отруєнь.

УДК 614.8+613.6

Курділь Н.В.[1], Богомол А.Г.[2], Падалка В.М.[3]
[1]ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя Міністерства охорони здоров´я України», м. Київ, Україна
[2]Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги, токсикологічний центр, м. Київ, Україна
[3]ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров´я України», м. Київ, Україна

Причини та структура гострих виробничих отруєнь хімічної етіології у місті Києві за даними госпітального аналізу

Вступ. Різноманітність токсичних агентів і шляхів їх потрапляння в організм людини формує актуальність проведення поглибленого аналізу виробничих отруєнь. **Мета дослідження:** вивчення особливостей структури гострих виробничих отруєнь в місті Києві та її динаміки. **Матеріали та методи.** Досліджено 214 пацієнтів із виробничими отруєннями віком від 18 до 72 років, які отримали лікування у токсикологічному відділенні Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги у період 2003–2018 рр. **Результати.** Щороку до лікарні з виробничими травмами госпіталізується близько 250–300 осіб, із них 2–3,5 % — виробничі отруєння. Серед 214 пролікованих із виробничими отруєннями жінок було 88 (41,1 %), чоловіків — 126 (58,9 %). Переважали інгаляційні отруєння — 125 випадків (58,4 %). Потрапляння отрути через слизові та шкіру — 57 випадків (26,6 %) та 42 випадки (19,6 %). Встановлено, що тільки в 4 випадках (1,9 %) постраждалі працювали в умовах небезпечних підприємств (пожежні бригади, лабораторії, дезінфекційні), у більшості випадків отруєння відбулися в громадських установах (оздоровчі і спортивні клуби, лікарні, школи, ветеринарні заклади, продовольчі склади, магазини, державні установи тощо). Найчастіше отруєння були пов'язані із дією чадного газу та продуктів горіння — 56 випадків (26,9 %), кислот і луг — 39 (18,2 %), нітрофарб — 24 (11,2 %) та органічних розчинників — 16 (7,5 %), токсичних газів (хлор, аміак, сірководень, сірковуглець) — 38 (17,75 %), металів (цинк, свинець) — 18 (8,4 %), інших речовин — 23 (10,7 %). Летальних випадків не було. **Висновки.** Частка виробничих отруєнь стабільно становить до 3,5 % від усіх виробничих травм за період 2003–2018 рр. Більшість випадків отруєння відбуваються на місцях, що безпосередньо не пов'язані із використанням хімічно небезпечних речовин, що свідчить про недостатній рівень контролю за безпекою праці.

УДК 615.099.084

Курділь Н.В.[1], Падалка В.М.[2], Іващенко О.В.[3]
[1]ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя Міністерства охорони здоров´я України», м. Київ, Україна
[2]ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров´я України», м. Київ, Україна
[3]Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, м. Київ, Україна

Особливості гострих отруєнь хімічної етіології у підлітків

Вступ. Гострі отруєння хімічної етіології у підлітків становлять значний інтерес у фахівців, що, безумовно, пов'язано як із фізіологічними особливостями молодого організму, так і з особливим характером поведінки особистості, що обумовлює високий ризик виникнення травм та отруєнь. **Матеріали та методи.** Випадки отруєнь хімічної етіології серед молоді віком від 16 до 20 років, які проходили лікування у спеціалізованих токсикологічних відділеннях Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги за період 2014–2018 рр. **Результати.** За період дослідження проліковано 98 осіб віком 16–20 років, хлопців — 56 (57,1 %), дівчат — 42 (42,9 %). Серед усіх пролікованих пацієнтів відсоток даної вікової групи знаходився в межах 3,5–4,7 % та не мав тенденції до зростання. Основною причиною госпіталізації (70 %) були отруєння лікарськими засобами, медикаментами та біологічними речовина-